

Ympäristöterveydenhuollon järjestäminen Kainuussa 1.1.2023 alkaen

Khall 20.06.2022 § 412

Valmistelija

kunnanjohtaja Pasi Ahoniemi, p. 044 7500 001.

Kainuun ympäristöterveydenhuollon tehtävät on hoidettu vuodesta 2005 alkaen osana Kainuun hallintokokeilua ja myöhemmin Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän alaisuudessa.

Ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueista annetun lain mukaan kunnalla tai yhteistoiminta-alueella on oltava vähintään 10 htv:n (henkilötyövuosi) resurssi tehtävien hoitamiseen. Ympäristöterveydenhuolto hoitaa terveydensuojelulain, elintarvikelain, eläinlääkintähuoltolain ja tupakkalain mukaiset tehtävät sekä lisäksi joitain tehtäviä mm. eläinsuojelulain ja ympäristönsuojelulain perusteella. Päätehtävät ovat elintarvikevalvonta, terveydensuojelu, tupakkavalvonta ja eläinlääkintähuolto. Ympäristöterveydenhuollon nykyinen toimialue on koko Kainuu. Ympäristöterveydenhuollon yksikön henkilöstöresurssit ovat nyt noin 31 htv, ja ne jakautuvat lähes tasan eläinlääkinnän ja ympäristöterveydenhuollon muiden tehtävien välillä. Terveystarkastajat toimivat kahdessa tiimissä (terveydensuojelu / elintarvikevalvonta) ja työalueena on usea kunta tai vaativissa tapauksissa koko maakunta. Valvontaeläinlääkäreitä on yksi ja praktikoiden päivystystyössä on eriytetty pieneläin- ja suurelänpäivystys.

Hyvinvointialueista annetun lain perusteella ympäristöterveydenhuollon tehtävät eivät siirry hyvinvointialueelle 1.1.2023 alkaen, vaan tehtävät säilyvät kuntien järjestämisvastuulla. Ympäristöterveydenhuollon siirtäminen hyvinvointialueen hoidettavaksi olisi vaatinut Kainuun kuntien yksimielisen päätöksen 31.12.2021 mennessä.

FCG Oy on tehnyt kuntien pyynnöstä selvityksen ympäristöterveydenhuollon nykytilasta ja tulevasta järjestämisvaihtoehdosta. Selvityksen perusteella kuntien ja ympäristöterveydenhuollon toimijoiden näkemys on, että tehtävä on järkevintä järjestää vastuukuntamallilla (ns. isäntäkuntamallilla). Vastuukunnalla tulee olla motivaatio vastaanottaa ja kehittää toimintaa sekä sen tulee olla resursseiltaan tarpeeksi vahva kyetäkseen hoitamaan tehtävä ja sen vaatima hallinto.

Kuntien valtuustojen tulee hyväksyä kuntien yhteistoimintasopimus ja muutokset hallintosääntöihin alkusyksystä, jotta tehtävien siirtyminen kyetään valmistelevaan vuodenvaihteeseen mennessä.

Esittelijä

kunnanjohtaja Pasi Ahoniemi, p. 044 7500 001.

Kunnanjohtajan
päättösesitys:

Kunnanhallitus toteaa lausuntonaan, että valmistelua jatketaan niin, että Kainuun ympäristöterveydenhuollon tehtävät hoidetaan jatkossa vastuukuntamallilla (ns. isäntäkuntamalli), jossa isäntäkuntana toimisi Sotkamon kunta.

Kuntien valtuustojen tulee hyväksyä asiaa koskeva yhteistoimintasopimus syyskuun 2022 loppuun mennessä.

Kunnanhallitus:

Kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan päätösesityksen.

Toimeenpano: ote, Kainuun kunnat

Muutoksenhaku: muutoksenhakukielto (asia koskee valmistelua)

Khall 27.09.2022 § 207
216/00.04.02/2022

Valmistelija

kunnanjohtaja Pasi Ahoniemi, p. 044 7500 001.

Ympäristöterveydenhuollon nykytilasta ja tulevasta järjestämisvaihtoehdosta teetettiin selvitys FCG Oy:llä. Selvityksen perusteella kuntien ja ympäristöterveydenhuollon toimijoiden näkemys on, että tehtävä on järkevintä järjestää vastuukuntamallilla (ns. isäntäkuntamallilla). Vastuukunnalla tulee olla motivaatio vastaanottaa ja kehittää toimintaa sekä sen tulee olla resursseiltaan tarpeeksi vahva kyetäkseen hoitamaan tehtävä ja sen vaatima hallinto. Kuntien neuvottelujen perusteella vastuukunnaksi on sovittu Sotkamon kunta.

Neuvottelun pohjalta on laadittu kuntien yhteistoimintasopimus tehtävän siirtämisestä Sotkamon kunnan vastuulle.

Yhteistoimintasopimuksen mukaan tehtävää varten perustetaan Sotkamon kunnan ympäristö- ja teknisen lautakunnan alaisuuteen ympäristöterveysjaosto, johon kukin kunta nimeää yhden jäsenen ja hänelle varajäsenen. Jaoston puheenjohtajuus on Sotkamon kunnan edustajalla ja 2 vuoden pituinen varapuheenjohtajuus on kiertävä ja kierto aloitetaan suurimmasta kunnasta eli Kajaanista.

Sopimuksella uudistetaan ympäristöterveydenhuollon kustannusten jakoperustetta. Terveysvalvonnan nettokustannukset jaetaan sopijapuolille asukaslukujen suhteessa. Eläinlääkintähuollon kustannuksista jaetaan 70 % asukaslukujen suhteessa ja 30 % määräytyy lypsykarjatilojen nautojen määrän perusteella.

Eläinlääkintähuollon kustannustenjakoperusteeseen tehty muutos (perusteena nautojen määrä) korottaa jonkin verran Paltamon suhteellista maksuosuutta aiemmasta. Kainuun sote -kuntayhtymällä käytössä olleiden maksuperusteiden mukaan Paltamon suhteellinen maksuosuus ympäristöterveydenhuollon kokonaiskustannuksista on ollut noin 4,7 %. Uuden sopimuksen mukaan maksuosuus tulee

säilymään lähes ennallaan. Toiminnan kokonaisnettokustannukset ovat olleet vuonna 2021 noin 2,4 miljoonaa euroa.

Henkilöstö siirtyy ns. vanhoina työntekijöinä Kainuun sote -kuntayhtymältä Sotkamon kunnan palvelukseen.

Esittelijä

kunnanjohtaja Pasi Ahoniemi, p. 044 7500 001.

Kunnanjohtajan
päättösesitys:

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että valtuusto hyväksyy liitteenä olevan sopimuksen Kainuun ympäristöterveydenhuollon järjestämisestä.

Kunnanhallitus:

Kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan päätösesityksen.

Toimeenpano: valtuuston käsittelyyn.

Muutoksenhaku: muutoksenhakukiello (asia koskee valmistelua).